A°. 1830. N°. 29.

SURINAAMSCHE KRANT.

VRIJDAG, DEN 9den APRIL.

PUBLICATIE.

DE GOUVERNEUR GENERAAL IN RADE.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo het Ons is voorgekomen, dat sommige der wetsbepalingen, voorkomende in onze publicatie van den 23 | 30 December 1828, houdende *Reglement op het bezit en den verkoop van schietgeweer en buskruid, en over den vervoer van het laatste,* (Gouvernements-Blad van dat jaar, N°. 23,) eene nadere verklaring, uitbreiding of beperking behoeven, en ons tevens de noodzakelijkheid is gebleken, dat dezelve publicatie in overeenstemming en verband worde gebragt met de nog bestaande plantaadje reglementen; gelijk Wij het almede van belang geacht hebben, dat doelmatige voorzieningen worden daargesteld, ten einde te verhoeden dat geen schietgeweer, ten nadeele van de algemeene rust en veiligheid, in verkeerde handen gerake;

ZOO is het dat Wij hebben goedgevonden en verstaan te arresteren hetgeen volgt:

ART. 1.

De bij art. 1. der opgemelde publicatie aan de ingezetenen, die zich van schietgeweer willen bedienen, opgelegde verpligting, om zich van een *port d'armes* te voorzien, wordt uitgestrekt tot allen, die eenig schietgeweer van welken aard ook, in hun bezit hebben, en zulks zonder onderscheid, of dezelve te *Paramaribo* of elders in de kolonie woonachtig zijn, en of zij zich van het door hun bezeten schietgeweer al dan niet bedienen, of willen bedienen, of daarvan al of niet gebruik maken, of willen gebruik maken.

ART. 2.

De ingezetenen van *Paramaribo* en deszelfs omtrek zullen, ter verkrijging van een *port d'armes* eene ongezegelde schriftelijke aanvrage, ingerigt naar het model hier bijgevoegd sub litt. A. n°. 1. ter Algemeene Secretarij moeten indienen, terwijl degenen, welke elders in de kolonie woonachtig zijn, dezelve aanvrage zullen moeten doen aan de Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren in de divisien of districten waartoe zij behooren; als wordende dezelve Kapiteins of Hoofdambtenaren bij deze bevoegd verklaard, om, onder in achtneming der bepaling, voorkomende in het slot van art. 1. der opgenoemde Publicatie (*) aan zoodanige personen, welke bij hen als ingezetenen van hun district of divisie bekend zijn, op derzelver daartoe gedane aanvrage, ingerigt volgens het model sub litt. A. n°. 2. de vereischte *port d'armes* uit te reiken.

ART. 3.

Eigenaren van plantaadjen of gronden, of, indien dezelve niet in persoon op hunne plantaadjen of gronden woonachtig zijn, de huurders of gebruikers van dezelve plantaadjen of gronden, of wel, bij ontstentenis ook van deze, de directeuren of opzigters door hun op dezelve geplaatst, zullen verpligt zijn, op de door hun in te dienen aanvragen te stellen zoo wel het schietgeweer, hetwelk ter algemeene defensie op elke plantaadje of grond voor handen is, als al het overige hetwelk, hetzij onder hun zelve, hetzij onder den blankofficier of blankofficieren, of eenige andere vrije bewoners der plantaadjen of gronden behoorende, slaven is berustende; zullende de door hun in te dienen aanvragen moeten worden ingerigt, ingevolge het model sub. litt. A. n°. 3.

(*) Medebrengende, dat aan indianen, slaven of boschnegers nimmer *port d'armes* zullen worden uitgereikt.

ART. 4.

Aan alle bezitters van schietgeweer, welke te *Paramaribo* of in den omtrek woonachtig zijn, wordt de tijd van *dertig* dagen verleend, om de aanvrage ter verkrijging van een *port d'armes* ter Algemeene Secretarij in te dienen, welke tijd gerekend zal worden van den dag, waarop de tegenwoordige publicatie voor het eerst in de koloniale nieuwspapieren zal zijn geplaatst geweest.

ART. 5.

Voor de bezitters van schietgeweer, welke buiten *Paramaribo* en deszelfs omtrek (met uitzondering echter van het opper- en neder-district *Nickerie*) woonachtig zijn, zal deze tijd met nog *dertig* dagen worden vermeerderd; zoodanig dat aan hun, een tijd van *zestig* dagen, ter indiening van hunne aanvrage aan de Burger Kapitein of Hoofdambtenaar in de divisien of districten zal worden vergund; te berekenen, als bij het voorgaande artikel is gezegd.

ART. 6.

Aan de ingezetenen van het opper- en neder-district *Nickerie* zal een tijd van *dertig* dagen worden vergund, om de aanvrage ter verkrijging van een *port d'armes* aan de Hoofdambtenaren aldaar in te dienen, gerekend na den dag, waarop het tegenwoordig besluit, op de in die districten gebruikelijke wijze ter kennis van het algemeen zal zijn gebragt.

ART. 7.

Het *port d'armes*, ingerigt volgens het model sub. litt. B., zal *kosteloos*, op ongezegeld papier, zoo ter Algemeene Secretarij, als door de respective Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren in eenige divisie of district, aan de belanghebbenden worden afgegeven. Voor zoo verre hetzelve ter Algemeene Secretarij is afgegeven geworden, zal het aan den Baljuw en Commissaris van Policie worden aangeboden, ten einde *kosteloos* te worden geviseerd; wordende hetzelve, van de emolumenten die tot dusverre naar aanleiding onzer publicatie van den 23 | 30 December 1828, N°. 29, daarop verschuldigd waren, vrijgesteld; terwijl daartegen de ter Algemeene Secretarij afgegevene *port d'armes* niet geldend zullen zijn, en alzoo den bezitter van hetzelve niet zullen kunnen te stade komen, dan na door den Baljuw en Commissaris van Policie te zijn geviseerd.

ART. 8.

Het alzoo afgegeven *port d'armes* is slechts geldig voor den tijd van *een* jaar, zoodanig dat, na verloop van dien tijd, door elken bezitter van schietgeweer eene nieuwe aanvrage om *port d'armes* zal behooren gedaan te worden.

ART. 9.

Al wie gedurende het jaar, waarvoor het afgegeven *port d'armes* geldig is eenig schietgeweer in zijn bezit verkrijgt, zal daarvan ter Algemeene Secretarij, of aan den Burger Kapitein of aan het Burgerlijk opperhoofd van het district kennis geven, ten einde op het door hem gelijktijdig te exhiberen *port d'armes* kosteloos daarvan de noodige aanteekening te doen.

ART 10.

De respective Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren in de divisie of districten zullen, uiterlijk binnen *eenen* maand na den tijd hierboven in art. 5 en 6. bepaald, van de door hun afgegeven *port d'armes* naauwkeurige tabellen moeten opmaken, ingerigt volgens het model sub. litt. C. Afschriften van voorschrevene tabellen zullen door de onderscheidene Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren bij de eerst mogelijke gelegenheid moeten worden gezonden aan de Algemeene Secretarij en aan het Commissariaat van Policie.

ART. 11.

Elk ingezeten van *Paramaribo* of deszelfs omtrek, die na verloop der bij art. 4. bepaalde *dertig* dagen, zoo mede elk, die woonachtig is in de divisien of districten buiten *Paramaribo*, die na verloop van den bij art. 5 en 6. bepaalden tijd, mogt bevonden worden bezitter van eenig schietgeweer te zijn, zonder van een *port d'armes* te zijn voorzien zal voor elk geweer, om het even van welken aard, hetwelk hij zal blijken te bezitten, verbeuren eene geldboete van *Vijftig Gulden*.

ART. 12.

Al wie, hoezeer eene *port d'armes* verkregen hebbende, niettemin bevonden mogt worden in het bezit te zijn van eenig schietgeweer, hetwelk op het afgegeven *port d'armes*, hetzij bij de afgifte, hetzij bij nadere aanteekening niet bekend is, zal voor elk alzoo niet op hetzelve bekend geweer, om het even van welken aard, insgelijks verbeuren een geldboete van *Vijftig Gulden*.

ART. 13.

Gelijk bij art. 18. onzer boven aangehaalde publicatie van den 23 | 30 December 1828, aan den Baljuw en Commissaris van Policie de bevoegdheid is toegekend, om, *na daartoe bekomene autorisatie van den eersten Wethouder* eene geregtelijke visitatie te doen bij zoodanige ingezetenen in of in den omtrek van *Paramaribo*, tegen welke eenig gegrond vermoeden mogt bestaan, dat zij zich mogten bevinden in het ongeoorloofd bezit van eenige hoeveelheid buskruid, zoo wordt deze bevoegdheid, onder dezelfde voorwaarde, uitgestrekt tot alle ingezetenen in of in den omtrek van *Paramaribo* woonachtig, welke zouden mogen verdacht zijn in het bezit van schietgeweer te zijn of geweest te zijn, zonder eene aanvrage ter verkrijging van *port d'armes* gedaan te hebben, of, hoezeer zoodanige aanvrage gedaan hebbende, daarvan niettemin eenig geweer, schoon in hun bezit zijnde te hebben weggelaten, of wel zich van het door hun bezeten, en hetzij al dan niet op hunne aanvrage gestelde schietgeweer, hetzij voor het geheel, hetzij voor een gedeelte, op eene clandestine wijze te hebben ontdaan.

ART. 14.

De bevoegdheid bij het voorgaande artikel aan den Baljuw en Commissaris van Policie opzigtelijk het schietgeweer toegekend, wordt insgelijks verleend aan de Burger Kapiteins of andere Hoofdambtenaren in de divisien of districten; te dien effecte, dat dezelve bij alle zoodanige ingezetenen, als zouden mogen verdacht zijn van zoodanige feiten als bij het vorige artikel opzigtelijk het schietgeweer zijn uitgedrukt, eene visitatie zullen mogen houden.

ART. 15.

Tot de, in het vorig artikel vermelde, visitatie zullen de Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren in de divisien of districten geene autorisatie van wien ook, benoodigd hebben: zij zullen echter daartoe niet anders dan op goede gronden of præsumtien overgaan, en zoo spoedig mogelijk een afschrift van het proces-verbaal van het door hun verrigte aan het Commissariaat van Policie moeten inzenden; en zulks wel onverschillig of er eenige overtreding ontdekt moge zijn, al, dan niet.

ART. 16.

Wanneer ten gevolge der visitatien bij art. 13 en 14 vermeld, schietgeweer mogt gevonden zijn bij ingezetenen, welke van geen *port d'armes* zijn voorzien, of ook, wanneer te dier gelegenheid meerder schietgeweer mogt zijn gevonden, dan op het *port d'armes* bekend is, zal zoodanig schietgeweer onverwijld worden in beslag genomen, en de bezitter voor elk alzoo gevonden en in beslag genomen artikel daarenboven incurreren eene geldboete van

Vijftig gulden; zullende voor den bezitter van zoodanig schietgeweer gehouden worden te *Paramaribo* de eigenaar van het gevisiteerde huis of wel de hoofdbewoner indien de eigenaar het mogt hebben verhuurd, of deszelfs gebruik aan anderen mogt hebben overgelaten, en in de divisien of districten buiten *Paramaribo*, de eigenaar van de plantaadje of grond, en zoo deze niet zelf aldaar woonachtig is, de huurder of gebruiker van dezelve plantaadje of grond, of wel bij ontstentenis van deze de aldaar gestelde Directeur of Opzigter.

ART. 17.

Wanneer bij zoodanige visitatien, als bij art. 13 en 14 zijn vermeld, mogt worden bevonden, dat het schietgeweer, hetwelk ten gevolge der gedane aanvrage of der nadere opgave op het *port d' armes* bekend is, niet meer voorhanden is, en de houder van het *port d' armes* niet door voldoende bewijzen kan aantoonen, in wiens handen hetzelve is overgegaan, zal de zoodanige gestraft worden met eene geldboete, die de som van *Twee Honderd Gulden*, voor elk alzoo ontbrekend artikel, van welken aard ook niet zal mogen te boven gaan. — Het zal zelfs aan den Regter vrijstaan om, wanneer verzwarende omstandigheden daartoe aanleiding mogten geven, de straf van gevangenis tot voor den tijd van *twee* jaren of minder aan den schuldigen op te leggen.

ART. 18.

Wanneer de openbare aanklager ten genoege des Regters mogt kunnen bewijzen dat eenig ingezeten, na verloop der tijdperken bij art. 4, 5 en 6 vastgesteld, in het bezit van eenig schietgeweer is geweest, zonder aanvrage om *port d' armes* gedaan te hebben, en dat dezelve zich vervolgens van zoodanig schietgeweer heeft ontdaan, zonder op eene voldoende wijze te kunnen aantoonen, in wiens handen hetzelve is overgegaan, zal het voorgaand artikel in allen deele op den zoodanigen van toepassing zijn.

ART. 19.

De aan de Burger Kapiteins of Hoofdambtenaren in de divisien of districten bij art. 14 toegekende bevoegdheid sluit geenzins uit derzelver, hun bij de bestaande plantaadje reglementen opgelegde verpligting, om door de onder hun in dienst zijnde onderofficieren, de op plantaadje of grond voorhanden zijnde wapenen enz., op bepaalde tijden te doen visiteren. — Dezelve zullen integendeel de bepalingen in deze publicatie voorkomende, doen strekken om aan deze, reeds bij vroegere reglementen voorgeschrevene, visitatien een des te krachtdadiger gevolg te geven. Zij zullen te dien einde aan de Burger Officieren en onderofficieren, welke zij met deze visitatie zullen belasten, afschriften ter hand stellen van de door de eigenaren van plantaadjen of gronden, of wel van de op dezelve geplaatste Directeuren of Opzigters, luidens art. 3. ingediende aanvragen, voor zoo verre namelijk het schietgeweer betreft, hetwelk, als ter algemeene defensie dienende, daarop is gebragt. Dezelve Officieren en onderofficieren zullen het, op elke plantaadje of grond, voorhanden zijnde schietgeweer naauwkeurig met deze afschriften vergelijken, en wanneer het aan hun mogt blijken, dat aan het daarbij voorkomend schietgeweer eenig artikel op de plantaadje of grond ontbreekt, of ook dat eenig schietgeweer op de plantaadje of grond voorhanden is, waarvan in het tot zoodanige plantaadje of grond behoorend afschrift geene melding is gemaakt, zulks naauwkeurig op zoodanig afschrift aanteekenen. Zij zullen na den algeheelen afloop der visitatien, alle de aan hun ter hand gestelde afschriften vervolgens aan den Burger Kapitein of Hoofdambtenaar van hunne divisie of district teruggeven, die de zoodanige, welke met de vermelde aanteekeningen der gevisiteerd hebbende Officieren en onderofficieren voorzien zijn, met een behoorlijk relaas of rapport zal inzenden aan den Baljuw en Commissaris van Policie, ten einde door dezen ambtenaar hierop nader zou kunnen worden geinquireerd, en vervolgens zoodanig zou kunnen worden gehandeld als dezelve ambtshalve zal vermeenen te behooren.

ART. 20.

Hoezeer de verpligting om zich van *port d' armes* te voorzien, luidens art. 1 der tegenwoordige publicatie, berust op elk en een iegelijk die schietgeweer bezit, worden daarvan echter uitgezonderd de personen welke in de Schutterij te *Paramaribo* zijn ingeschreven, voor zoo verre namelijk het schietgeweer betreft, van hetwelk zij als Schutters gebruik maken.

ART. 21.

Naar aanleiding van den inhoud van art. 1 der tegenwoordige publicatie, zal de strafbepaling voorkomende in art. 4. onzer publicatie van 23 | 30 December 1828 niet alleen toepasselijk zijn op slaven, die van schietgeweer gebruik maken, maar ook op zoodanige slaven die schietgeweer blootelijk in hun bezit hebben.

Intusschen zal deze strafbepaling in het een en in het ander geval ophouden van toepassing te zijn, wanneer de meester des slaafs, die van schietgeweer gebruik maakt of schietgeweer in zijn bezit heeft, zelve een *port d' armes* heeft verkregen en de slaaf daarenboven voorzien is van een schriftelijk biljet zijns meesters of beheerders, waarbij aan denzelven het gebruik of bezit van schietgeweer wordt toegestaan.

ART. 22.

De bij art. 5 der opgemelde publicatie van 23 | 30 December 1828 voorkomende bepaling, dat geen particulier persoon te *Paramaribo* meerder buskruid onder zijne berusting zal hebben, dan twee Nederlandsche ponden, wordt in diervoege gealtereerd, *dat in geen particulier huis of woning te Paramaribo, meer dan de gemelde hoeveelheid zal mogen voorhanden zijn*: zullende de bij dat zelve artikel gestatueerde strafbepaling bij uitsluiting toepasselijk zijn op den eigenaar van zoodanig huis, of wel op den hoofdbewoner, indien de eigenaar het mogt hebben verhuurd, of deszelfs gebruik aan anderen mogt hebben overgelaten.

ART. 23.

De verkoop van buskruid en schietgeweer, naar aanleiding van art. 6 onzer publicatie van 23 | 30 December 1828, bij uitsluiting toegestaan zijnde aan de gepriviligeerde kruid- en geweerverkoopers, of aan schippers en supercarga's, welke buskruid en schietgeweer in de kolonie hebben aangebragt, en bij art. 7 dierzelfde publicatie gestatueerd zijnde, dat elk ander die in deze artikelen of in een van beide mogt bevonden worden *handel te hebben gedreven*, zoude incurreren de straffen daarbij vastgesteld: zoo wordt bij dezen nader bepaald, dat het niet alleen aan niemand buiten de gepriviligeerde kruid- en geweerverkoopers en de schippers en supercarga's, welke kruid en schietgeweer in de kolonie hebben aangebragt, zal vrijstaan, in dezelve artikelen in den eigenlijken zin handel te drijven, maar ook, dat geen buskruid of schietgeweer bij iemand bezeten wordende, door den bezitter aan iemand anders, onder welken titel ook, en zulks op dezelfde straffen zal mogen worden overgedaan, als aan de gepriviligeerde kruid- en geweerverkoopers, of zoo deze niet verkiezen mogten hetzelve te ontvangen, aan 's Konings magazijn van Oorlog; zullende wanneer partijen het over den prijs waarvoor deze overname zoude geschieden, niet eens mogten kunnen worden, door beide een schatter, ter bepaling van dien prijs, moeten worden benoemd, aan welker beslissing de partijen zich zullen moeten onderwerpen terwijl, wanneer de beide schatters mogten verschillen, door hun een derde te dien einde zal moeten worden gekozen, wier vereenigde uitspraak de zaak finaal zal beslissen.

ART. 24.

Het bij art. 9 onzer publicatie van 23 | 30 December 1828 aan de gepriviligeerde kruid- en geweerverkoopers gegeven verbod, om aan geen slaven buskruid of schietgeweer te verkoopen, of op eenige andere wijze in derzelver eigendom te doen overgaan, zal niet van toepassing zijn in het geval, wanneer eenige slaaf zich, namens en ten behoeve van zijnen meester, te dien einde bij hem vervoegt, mits de slaaf voorzien zij van een schriftelijk requisiet van zijnen meester, en door denzelven onderteekend; welk requisiet de gepriviligeerde kruid- en geweerverkooper dadelijk zal intrekken en ter zijner verantwoording onder zich doen berusten: alles onverminderd de verpligting van den gepriviligeerden kruid- en geweerverkooper, om zich te verzekeren, dat de requirant van een *port d' armes* zij voorzien. Indien het in dit artikel vermeld schriftelijk requisiet mogt zijn afgegeven en geteekend door iemand anders dan door den meester van den slaaf, deszelfs vertegenwoordiger of regthebbende, zal zulks beschouwd worden gelijk te staan met de misdaad van valschheid, en als zoodanig worden vervolgd en gestraft, naar bevind van omstandigheden, ter beoordeeling van den Regter.

ART. 25.

Niemand, noch aan *Paramaribo*, noch in de buiten districten zal voortaan eenig schietgeweer mogen repareren, ten ware aan hem is vertoond geworden het *port d' armes* voor het loopend jaar afgegeven, ten behoeve van den bezitter van het schietgeweer; het zij die eene plantaadje of grond, hetzij een bijzonder persoon zij. Voorts zal elk die zoodanige reparatie onderneemt, verpligt zijn, om van het door hem gerepareerd schietgeweer een behoorlijk register te houden, ingerigt volgens het model sub. L^a. D. welk register hij op de eerste requisitie aan den Baljuw en Commissaris van Policie zal behooren te vertoonen; zullende hij, die zoodanig register niet kan produceren, verbeuren eene geldboete van niet minder dan *f* 25 en niet meer dan *f* 200, terwijl hij die, hoezeer zoodanig register kunnende vertoonen, niettemin verzuimd mogt hebben, eenig ter reparatie bezorgd schietgeweer op hetzelve te vermelden, voor elk alzoo geomitteerd artikel, zal verbeuren eene geldboete van *Tien Gulden*.

ART. 26.

De bij art. 23. onzer publicatie van den 23 | 30 December 1828, ten behoeve van voogden, executeuren of boedelredderaars ten aanzien van het schietgeweer, hetwelk in de door hun geadieerde en geadministreerde boedels mogt gevonden worden, vermelde uitzondering op den bij het vorig artikel gestelden regel, dat geen schietgeweer op vendu zal mogen worden uitgeveild, wordt ten gevolge der bepalingen in art. 23. der tegenwoordige publicatie voorkomende, voor vervallen verklaard.

ART. 27.

De kennisneming der overtredingen, voorkomende zoo wel in onze publicatie van 23 | 30 December 1828, als in de tegenwoordige, zal, voor zoo verre op dezelve geldboeten zijn gestatueerd, en deze geldboeten in eenig geval door cumulatie een hooger beloop mogten daarstellen dan van *Twee Honderd Gulden*, des niet te min verblijven aan de *Regtbank van kleine Zaken*.

ART. 28.

Van 's gelijken zal de *Regtbank van kleine Zaken* bevoegd zijn, ter volledige toepassing van art. 17 en 13 der tegenwoordige publicatie, voor zoo verre daarbij de straf van gevangenis is gestatueerd, te dien effecte dat dezelve geregtigd wordt verklaard, om in de gevallen bij die artikelen uitgedrukt, tot eene detentie van langer dan *tien* dagen te veroordeelen. Het afgeven echter aan eenigen slaaf van een requisiet ter verkrijging van buskruid of schietgeweer door iemand anders dan zijnen meester, deszelfs vertegenwoordiger of regthebbenden, hetwelk in bovenstaand 25ste artikel met de misdaad van valschheid wordt gelijk gesteld, zal behooren tot de cognitie van het *Hof van Civiele en Crimineele Justitie*.

ART. 29.

Door den, in onze publicatie van den 23 | 30 December 1828, zoo wel als in de tegenwoordige vermelden omtrek van *Paramaribo* worden verstaan, zoodanige buitenbuurten, welke niet tot eenige divisie of district behooren.

ART. 30.

Voor zoo verre door den inhoud der tegenwoordige publicatie aan onze publicatie van 23 | 30 December 1828, (Gouvernements-blad, N°. 28), geen alteratie is toegebragt, blijft dezelve in volle kracht.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd, en in het Gouvernements-Blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd in de Raadsvergadering, gehouden alhier aan *Paramaribo*, den 19 Januarij, des jaars 1830, het achttiende jaar van Zijner Majesteits regering.

CANTZ'LAAR.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur Generaal, in Rade,

De algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gepubliceerd aan *Paramaribo*, den 23 Maart 1830.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

MODEL La. A. No. 1.

Aanvrage ter verkrijging van een port d'armes, door eenen ingezeten van Paramaribo.

De Ondergeteekende JAN JANSSEN, woonachtig te *Paramaribo*, aan de *Waterkant*, wijk La. C. No. 120, verklaart bezitter te zijn van het navolgende schietgeweer, als van:

bussen . . . . 1. (*Een.*)
jagtgeweren . . . . . . 1. (*Een.*)
pistolen . . . . 3. (*Drie.*)

en verzoekt dat aan hem deswegens een *port d'armes* moge worden uitgereikt.

Paramaribo, den 10 Januarij 1830.
JAN JANSSEN.

NB. Wanneer de aanvrager bezitter mogt zijn van ander schietgeweer, als waarvan in dit model is melding gemaakt, b. v., kanonnen, militaire geweren, enz., behoort daarvan insgelijks in de aanvrage te worden melding gemaakt.

MODEL La. A. No. 2.

Aanvrage ter verkrijging van een port d'armes door een bewoner der buiten districten, die geen planter is.

De Ondergeteekende HENDRIK PIETERSEN, schoenmaker, woonachtig in de divisie *beneden Commewijne*, verklaart bezitter te zijn van het navolgende schietgeweer, als van:

jagtgeweren . . . . 2 (*Twee.*)

en verzoekt dat aan hem deswegens een *port d'armes* moge worden uitgereikt.

HENDRIK PIETERSEN,
Divisie beneden Commewijne, den 10 Januarij 1830.

MODEL La. A. No. 3.

Aanvrage ter verkrijging van een port d'armes, door Eigenaren van plantaadjen of gronden, derzelver huurders of gebruikers, of wel door de Directeurs of Opzigters op dezelve woonachtig.

De Ondergeteekende PAULUS WILLEMS, Eigenaar (huurder of gebruiker) van de plantaadje *Doesburg* en aldaar woonachtig (of wel) — de Ondergeteekende WILLEM TEUNISSEN, Directeur van — en woonachtig op de plantaadje *Appingadam*, verklaart dat op de gemelde plantaadje voorhanden is, het navolgende schietgeweer, als:

Defensie geweren, aan komende de plantaadje....... 8. (*Acht*)
Jagtgeweren, in 't bezit van den ondergeteekenden. 2. (*Twee*)
Jagtgeweren, in 't bezit van den blankofficier N. N. 1. (*Een*)
Jagtgeweren, ten gebruike der slaven................ 5. (*Vijf*)

en verzoekt dat aan hem deswegens een *port d'armes* moge worden uitgereikt.

Plantaadje den

(*handteekening des aanvragers*).

NB. Wanneer op plantaadje kanonnen of eenig ander schietgeweer als het vermelde in dit model voorhanden mogt zijn, zal zulks insgelijks op de aanvrage moeten gesteld worden.

Algemeene Secretarij.

Den 7 April, 1830.

Alzoo *PIERRE DAVID VAN DE VIJVER*, in huwelijk hebbende *ANDREA JACOBA VAN DEN BERGH*, — en *CATHARINA GERARDA VAN DEN BERGH*, als Erfgenamen van wijle hunne Moeder *MARIA ELISABETH SCHOLTSBORG*, zich bij rekeste aan den Hoogen Raad der Nederlandsche W. I. Bezittingen, hebben geadresseerd met verzoek om bij anticipatie van den gewonen tijd van affixie, Brieven van Manumissie voor het Neger Meisje THERESIA, aankomende den Boedel van wijle *MARIA ELISABETH SCHOLTSBORG*.

Zoo is het, dat de Hooge Raad, goedgevonden heeft, alvorens op dat verzoek te disponeren, op te roepen, al degenen die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen *zeven* dagen na de dagteekening dezer, hunne redenen van oppositie schriftelijk ter Algemeene Secretarij in te dienen; zullende bij gebreke van dien, na dat gemelde termijn zal zijn verstreken, door den Hoogen Raad zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SECRETARIJ VAN HET GEMEENTE BESTUUR,

Den 7 April, 1830.

Op autorisatie van den President van het Gemeente Bestuur der Kolonie *Suriname*, wordt den Persoon van JOSEPH SWINGLE, gewezen militair op het Eiland *Curaçao*, (bijaldien zoodanige persoon zich in deze Kolonie mogt bevinden) uitgenoodigd om zich ten Kantore van den Ondergeteekende, binnen den tijd van *Veertien Dagen* te vervoegen.

De fung. Secretaris,
G. S. DE VEER.

PARAMARIBO, *8 April, 1830.*

In den *Oostenrijksche Beobachter* zag het volgende verhaal van een, met regt door dat blad als zonderling beschouwd geval het licht.

» Te Neuremberg leeft een jongman, *Caspar Hauser* geheeten, wiens droevige en vreemde lotgevallen hem door gansch Duitschland hebben befaamd gemaakt. Van zijne vroegste jeugd af aan door een onbekenden vijand vervolgd, door denzelven in de diepste ellende gestort, zonder ouders, zonder bloedverwanten, werd hem het geluk ten deel door de stad Neuremburg liefderijk opgenomen, op hare kosten opgevoed en tot het vervullen van eenen vereerenswaardigen stand in de maatschappij in staat gesteld te worden. Eindelijk kon men hem beschouwen als aan den eindpaal zijner rampen gekomen; doch de verborgen hand, welke hem van kindsbeen had vervolgd, wilde ook nu wederom haar slachtoffer grijpen. Onlangs des morgens werd hij in zijne woning verrast door een zwart gemaskerd persoon, die hem ter neder wierp, verscheiden slagen aan het hoofd toebragt, en hem als levenloos op den grond liet liggen. Eerst eenige oogenblikken na dezen moorddadigen aanval kwam men hem te hulp. Den geheelen volgenden nacht bleef hij bewusteloos; onvermoeid aangewende pogingen bragten hem echter eindelijk tot het leven terug; doch weldra overviel hem eene heete koorts als wanneer hij in zijne ijlende gemoedsbeweging herhaalde malen uitriep: *Weg met dien zwarten man! hij staat mij naar het leven! weg met den zwarten man!* Men vreesde hem aan zijne wonden te zien bezwijken, nogtans is zijn toestand iets gebeterd en denkt men hem te zullen redden. De policie van Neuremburg laat niets onbeproefd om den booswicht op het spoor te komen, wiens gevangenneming alleen den sleutel tot dit onverklaarbaar raadsel geven kan."

De grond van dit verhaal moet waar zijn, want onze bladen behelzen het volgend echte stuk:

IN NAAM VAN Z. M. KONING VAN BEIJEREN.

Op den 26sten Mei 1828, werd hier een onbekend jong mensch aangetroffen, die door zijn naar verstandeloosheid zweemend voorkomen en gedragingen de opmerkzaamheid van het stedelijke policie-bestuur tot zich trok. Spoedig echter bleek het, dat noch waanzin, noch veinzerij bij dezen jongeling, zoo men zegt Caspar Hauser *genaamd en naar het schijnt omtrent 16 of 18 jaren oud, ten gronde lag, maar dat hij integendeel, bij een zeer goeden natuurlijken aanleg, opzigtelijk het gebruik zijner geestvermogens geheel is verwaarloosd, en bij een onnozel kind kan vergeleken worden, voor hetwelk al wat buiten hem geschiedt nog onbekend is.*

» *De ligchamelijke en morele toestand waarin zich deze, vermoedelijk* Caspar Hauser *genaamde persoon bevond, wiens afkomst tot heden niet heeft kunnen ontdekt worden, alsmede de verhalen, welke hij van enkele omstandigheden zijns vroegeren levens van tijd tot tijd gaf, bevestigden de hooge waarschijnlijkheid dat hij van zijne kindsheid af, vele jaren lang op eene wreedaardige en wederregtelijke wijze in eenzaamheid was gevangen gehouden, en nu laatstelijk in eenen hulpeloozen staat onmedogend geheel was verstoten.*

» *In deze waarschijnlijkheid werd men, nu kortlings geleden, plaats gehad versterkt door een voorval, dat naar alle omstandigheden te oordeelen, met de vroeger dan Hauser gepleegde wandaden, in het naauwste verband staat.*

» *Caspar Hauser werd namelijk te Neuremberg in zijne woning door eenen vermomden man verraderlijk aangevallen, en derwijze aan het hoofd gekwetst, dat hij bewusteloos ter neder viel.*

» *De dader koos dadelijk de vlugt, en tot nog toe heeft het aan de ijverige nasporingen der overheid niet mogen gelukken den booswicht te ontdekken en in handen te krijgen.*

» *In aanmerking van het gewigtige der zaak, die voor de regts-oefening, zoowel als voor de menscheid van eengroot belang is, heeft Z. M. de Koning, bewilligende in het aanzoek van het ondergeteekende geregtshof goedgevonden bij eigenhandig rescript van den eersten dezer te bepalen dat, overeenkomstig Art. 87. D. C. II. d. St. G. B. en de daartoe betrekking hebbende Novelle van 21 April 1818 eene belooning van vijfhonderd gulden zal worden toegekend aan den genen die, betrekkelijk den aan Casper Hauser te Neuremberg begaanen moordadigen aanslag, zulke aanwijzingen en bewijzen geven zal, als welke tot de ontdekking en bestraffing van den dader zullen leiden.*

» *Bovenstaande wordt bij deze kennisse gebragt opdat zij, die zulke aanwijzingen en bewijzen zouden kunnen leveren, genoopt mogten worden daarvan onverwijld kennis te geven hetzij aan de regtbank van onderzoek, aan het kreits- en stadsgeregt van Neuremburg, of ook aan de regterlijke magt ter zijner woonplaatse.*

» *Behalve het bewust zijn door zulk eene aanwijzing, eenen hoogen pligt als staatsburger vervuld te hebben, zal aan den berigtgever onder behoorlijke vervulling der voorwaarden, bovenstaande belooning van vijf honderd gulden, onmisbaar worden uitgereikt.*

Gedaan te Ansbach, door de Koninkl. Beijersche regtbank van appel voor de Rezakreits,

VAN FEUERBACH,
TRISCHEL, *Secretaris.*

MENGELWERK.

HANDEL EN NIJVERHEIDS - TOESTAND DER PRUISSISCHE MONARCHIE.

Vóór eenige tijd verscheen te *Berlijn* bij FRANKWEIN een, voor de kennis van den Handel en den nijverheidstoestand der Pruissische Monarchie uit officiele bronnen geput, hoogst belangrijk, en, voor allen die met de bewoners van dat rijk in betrekking staan, bijzonder lezenswaardig werk, onder den titel van: *Beyträge zur Kenntniss des gewerblichen und Commerciellen Zustandes der Preussischen Monarchie. Aus amtlichen Quellen von* C. W. FERBER *Königl. Preuss. Geh. Ober Finanz-Rath. Mit 9 Tabellen.* 300 S. gr. 8°. 1829. — Een werk, hetwelk in Duitschland reeds met de grootste toejuiching ontvangen is, en voor de uitgave van hetwelk men, ook buiten het Pruissische rijk, de meest bevoegde beoordeelaars algemeen hunne erkentelijkheid aan den heer FERBER zien betuigen; wegens den zoo bijzonder leerrijken en op stellige daadzaken gebouwden inhoud, welken dit geschrift behelst. Toen, na eenen bijkans veertigjarigen arbeid in den dienst van den staat, de heer FERBER de door hem verzochte rust van zijnen Koning eervol ontvangen had, was het hem tot behoefte, om de uren, welke zijn arts hem nog toestond, aan de schrijftafel

door te brengen: aan werkzaamheden te wijden, die een algemeen nut zouden kunnen opleveren. Menigwerf was hij in de gelegenheid geweest waar te nemen, hoe een aantal verzoeken, voordragten, klagten enz., aan welke geen gehoor kon worden gegeven, eeniglijk derzelver grond hadden in een gebrek aan een toereikend overzigt der algemeene betrekkingen. Dit ontoereikende of ontbrekende algemeen overzigt nu, (althans in die takken van bestuur in welke hij zelf als medelid van den Koninklijken Staatsraad, en als Ministeriaalraad gedurende eene zoo lange reeks van jaren voornamelijk zijnen werkkring gevonden had) open te stellen en meer en meer te verbreiden, oordeelde hij, te regt, eene hoogst nuttige onderneming te zijn. De heer FERBER, wien men hier leert kennen als eenen man die met geestdrift zijnen Koning en zijn Vaderland bemint, heeft bovenal zich bevlijtigd, om de hooge waarde der publiciteit in zaken van staatsbestuur in het helderst licht te plaatsen. « Hoe toch", zegt hij, « kan men eene administratie vertrouwen, welke men niet kent? en echter is zulk een vertrouwen onontbeerlijk voor het geluk der volken, en te gelijkertijd ongemeen strekkende tot het meer gemakkelijk maken der groote moeijelijke werkzaamheden der regeringen.

« Het voorliggend werk doet tevens het bijzonder gewigt der naauwkeurige berigten en berekeningen en der met juistheid in talmerken opgemaakte opgaven, ter toelichting van staatshuishoudkundige onderwerpen, erkennen. Hoe, b. v., is het mogelijk in maatregelen, die de bevordering der nijverheid en de uitbreiding van den handel ten doel hebben, met juistheid te werk te gaan, wanneer naauwkeurige opgaven nopens in- en uitvoer, verbruik van grondstoffen en vertier van voortbrengselen ontbreken. Hoe moeijelijker het is om over zulke en soortgelijke zaken geloofwaardige numerieke opgaven te bekomen, des te meer moet men de organisatie van een staatsbestuur prijzen, bij hetwelk de verkrijging derzelve ten doel ligt, en uit dien hoofde zoo veel mogelijk wordt gemakkelijk gemaakt. Intusschen is hierbij volstrekt niet uit het oog te verliezen, dat, zelfs bij de beste inrigtingen, numerieke opgaven van dien aart niet altijd volkomen waar kunnen zijn; en men moet het derhalve dankbaar erkennen, dat de heer FERBER, terwijl hij uit de zuiverste officieel bronnen putte, evenwel altijd opregtelijk den graad van gewisheid aanwijst, welke iedere der door hem medegedeelde opgaven bezit. Men moet door ondervinding kennis van zaken hebben verkregen, om in staat te zijn, een juist oordeel te vellen over het meer of minder nader bij de waarheid komen van dergelijke numerieke opgaven, en om daardoor niet tot verkeerde gevolgtrekkingen te worden verleid. Maar wanneer de graad van gewisheid van dergelijke opgaven met juistheid bekend is, dan kan men ook zelfs uit de minder naauwkeurige opgaven nut trekken, zoo als zulks door den heer FERBER bij meer dan eene gelegenheid geschied is.

Maar het troostrijkste en leerrijkste van alles wat uit dit voorliggende werk te leeren valt, is ontwijfelbaar de groote, ondubbelzinnig daaruit vloeijende waarheid, dat de tegenwoordige opgang der nijverheid en de levendigheid des Handels in de Pruissische Monarchie, de aanmerkelijke vorderingen, welke alle kunsten en handwerken in de jongste tijden aldaar gemaakt hebben, en de zegenrijke invloed op den ganschen toestand der natie, welken deze vorderingen reeds thans blijkbaar doen worden, en in het vervolg nog meer openbaar zullen maken, hoofdzakelijk de resultaten zijn van het aannemen van een meer liberaal stelsel in het staatsbeheer. De vrijheid van bedrijven en Handel, welke Pruissen door de wetgeving van 1810 en 1818 openlijk proclameerde, welke het tegen alle wel- of kwalijk-gemeende wederstrevingen onwrikbaar handhaafde en door staatsverdragen bekrachtigde, heeft geenszins, zoo als kortzigtige of bekrompenzinnige lieden vreesden, tot verarming der natie, tot verval van kunstvlijt en Handel geleid: neen, maar het heeft tot den strijd tegen de verbodstelsels van andere Staten krachtige wapenen aan de hand gegeven. Daarvan de overtuiging meer en meer te doen toenemen, is des te meer belangvol, naarmate het stelsel om den Handel te kluisteren, hier en daar nog ijverige voorstanders blijft behouden.

Elke bladzijde van dit geschrift levert bewijzen voor dit gestelde op, en verschaft of bevestigt tevens de gewisheid, dat ook de overige, in den Pruissischen Staat tot verbetering der nijverheid en des Handels genomen maatregelen, van het allerbeste gevolg geweest zijn. Dit werk doet zien, dat hoezeer nimmer uit het oog moet verloren gaan, dat zoo wel nijverheid als Handel, om te gedijen, eene zoo veel mogelijk vrije beweging noodig hebben, desniettegenstaande het staatsbewind door het uit den weg ruimen van hinderpalen, door het levende houden van mededinging en geoorloofden naijver, door het bevorderen en veredelen van nering- en handteringdrijvende personen, door uitbreiding van nuttige kundigheden en uitvindingen, door het den volke gemakkelijker maken der middelen, om zich de ontdekkingen en vorderingen der vreemden eigen te maken, door het beschermen der uit eigene ondervindingen ontluikende voordeelen, enz. op de beide genoemde groote grondkrachten van het volksheil op menigerlei wijze inwerken kan. Ook levert tot de geschiedenis van Nijverheid en Handel dit werk menige zeer gewigtige bijdrage, die, niet enkel voor den eigenlijk gezegden staatshuishoudkundige, maar voor ieder die op kennis en beschaafdheid aanspraak maakt, van belang moeten zijn.

(Het vervolg hierna.)

ADVERTENTIËN.

Op autorisatie van de Commissie tot de Zaken der *Algemeene Wees-, Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen KURATORS, op Dingsdag, den 13den dezer, des voormiddags ten *Tien* uren, bij publieke inschrijving (mits het hoogste bod goedgekeurd wordende) verkoopen:

40 balen heele } KOFFIJ.
15 d°. gebroken }

van de Plantaadje *Schaapstede*, aankomende voor de helfte den Boedel H. M. BAKKER, en voor de wederhelfte den Boedel L. RELOTIUS.

De monsters zijn ter voormelde Kamer te bezigtigen, en de Kooper zal gehouden zijn te betalen *f* 1 voor de ledige zak.

Paramaribo, 8 April, 1830.

R. GOLLENSTEDE,
Scriba.

WEESMEESTEREN DEZER KOLONIE, bieden aan, tegen behoorlijke Intrest, en onder voldoende zekerheid te beleggen, eene somma van *Vijftien Duizend* Guldens, aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo, 7 April, 1830.

Cs. VAN ELMPT.
H. W. KONING.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, zal op HEDEN, den 9 April, 1830, 's morgens de Klokke *Negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civiele en Crimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Een *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Weidestraat*, L°. D. N°. 280; aankomende *JOHANNES VROLIJK.*

Het *OPSTAL*, staande op het Erf, gelegen aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. D. N°. 478; aankomende *J. H. HERDIGEN.*

Paramaribo, 9 April, 1830.

In de maand September 1830, de juiste tijd nader te bepalen, zal binnen *Amsterdam* in publieke veiling worden verkocht: de Koffij-Plantaadje, genaamd *KERKSHOVEN*, met al derzelver toe- en aanbehooren, gelegen in deze Kolonie, aan de *Warrappa Kreek*, ter regterhand in het opvaren, tusschen het Chirurgijns Etablissement *Staf Arons* en de Plantaadje *Clifford Kocqshoven.* — De Inventaris zal in tijds ter visie liggen ten kantore van den Heer E. G. VELDWIJK te *Amsterdam*, en bij de Heeren P. MAIJ en F. VAN SACHTEN alhier, bij wien ook nadere informatien te bekomen zijn.

Paramaribo, 9 April, 1830.

J. E. LIJONS, zal op Donderdag, den 22sten dezer, op *VENDU* verkoopen, de volgende Slaven, met namen: *Brutus*, *Scipio*, *Kaster*, *Jupiter*, *Hendrik*, *William*, *Anthonij*, *Jeannette*, *Minerva*, *Marij*, *Louis*, *Venus* met haar zoon *Job*, *Juno* met haar zoon *Adam*; — alsmede diverse Goederen, alle aankomende den Boedel wijlen den Wel Edelen Heer WILLIAM IRONSIDE. Kunnende den Koopers der Slaven, (des goed vindende) de *Koopsom*, indien dezelve meerder dan *f* 1000 komen te bedragen, betalen met *Solide Wisselbrieven*, getrokken *Drie* maanden na Zigt, en ten genoegen van den Vendumeester, zijnde daar onder niet begrepen de Vendu kosten en Kommissie loon, dewelke op de bepaalden tijd, zal moeten voldaan worden.

*** TE HUUR:

een *Timmerman*, om op Plantaadje te werken. — Adres ter dezer Drukkerij.

Sedert eenige dagen geabsenteerd den Neger Jongen, genaamd PIETJE.

Paramaribo, 8 April, 1830.

C. L. JACOT, D. C.

P. D. VAN DE VIJVER, Echtgenoot en Zuster, op hun vertrek staande, hebben de Heeren G. H. BROUWER en J. A. F. STIERLING, bij Generale Volmagt, de waarneming hunner zaken opgedragen.

Paramaribo, 3 April, 1830.

E. BIJER, biedt tegen *CONTANTE* prijzen te koop aan, de navolgende Goederen, als:

Diverse soorten Hemden Linnen van 65, 70, 80, 90 cents, *f* 1, *f* 1,15, *f* 1,30 de el; fijne Platilles van *f* 20 à *f* 22 het stuk van 48 el'en; fijn Creas van 45, 50 en 65 cents de el; fijn Haarlemmer Linnen streep à 85 cents de el; dito Boekjes streep a *f* 5,50 het stuk; fijne Estopilles a *f* 9 en Bretagnes a *f* 5 het stuk; Dril van *f* 1, *f* 1,20, *f* 1,30 en *f* 1,50 de el; fijn Wit Naaigaren van *f* 2,80 a *f* 4 het ℔; fijne garen Mans Sokken van *f* 6, *f* 9, *f* 10 en *f* 12 het dozijn; Katoenen dito van *f* 7 en 8 het dozijn; fijne Katoene Vrouwen Kousen a *f* 11 het dozijn; fijn zwart Merinos a *f* 1 de el; blaauw en Zwart Grijn in differente breedtens van 70 cents tot *f* 2 de el; fijne zwarte Circassiene a *f* 4 de el; fijne Brabandsche filte Mans Hoeden van *f* 8 tot *f* 13 het stuk; $\frac{5}{4}$ fijne Zwitsersche Callicos a 75 cents de el; $\frac{7}{8}$ dito a 50 cents de el; $\frac{7}{8}$ Engelsche dito van 25, 35 en 40 cents de el; Engelsche Ginghams a *f* 25 het stuk van 52 ellen; $\frac{5}{4}$ fijne echt gekleurde Zwitsersche Doeken van *f* 10, *f* 11, *f* 12 en *f* 14 het dozijn; Waterglazen a *f* 4, 5 en 6 het dozijn; roode en madera Wijnglazen a *f* 5 het dozijn; Lampglazen a 25 cents het stuk. — Voorts diverse soorten exquise Rhijn Wijn bij het dozijn, als:

Johannesberger van 1811 *f* 48; Rudesheimer van 1822 *f* 42; Forster van 1822 *f* 24; en Hochheimer van 1825 *f* 18. — Recommandeert verder zijnen wel geassorteerden Winkel van Bijouterien, en vele andere Goederen meer.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, het Schip *la Liberté*, Kapt. [illegible] JONGH, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 3den dezer, het Schip *Maria Agnitha*, Kapt. P. RIJNBENDE, naar Rotterdam; lading: 230 vaten Suiker, 32 balen schoone en 8 dito vuile Katoen.

Den 6den, het Schip *Aurora*, Kapt. A. AHLERS, naar Amsterdam; lading: 180 vaten en 1707 balen heele Koffij, 10 vaten en 486 balen gebr. dito, 105 balen schoone en 3 dito vuile Katoen, 66 balen Cacao, en 715 ℔ Quassie-hout of Wurm-bast.

Idem, de Nd. Am. Brik *Jane*, Kapt. BENJAMIN FOSTER, naar Glouchester, lading: 272 vaten Malassie.

Den 7den, de Nd. Am. Brik *Sarah Ann*, Kapt. ISAAC SOMES, naar Glouchester; lading: 216 vaten Malassie.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. F[illegible]S.